

September 6, 1975

Note regarding the Meeting between Ilie Verdeț and Ji Denggui

Citation:

"Note regarding the Meeting between Ilie Verdeț and Ji Denggui", September 6, 1975, Wilson Center Digital Archive, ANIC, CC PCR, Relatii Externe, 275/1975. Translated by Eliza Gheorghe. <https://digitalarchive.umd.edu/document/121908>

Summary:

Ji Denggui and Ilie Verdeț discuss bilateral relations between China and Romania, nuclear proliferation and diarmament, Soviet-American relations, Comecon, European security, US policy toward Taiwan, Japan-Soviet relations, and economic development in China and Romania, among other topics.

Credits:

This document was made possible with support from MacArthur Foundation

Original Language:

Romanian

Contents:

Original Scan
Translation - English

1975 septembrie 6-7, Beijing. NOTĂ PRIVIND CONVORBIRILE DINTRE ILIE VERDEȚ, MEMBRU AL COMITETULUI POLITIC EXECUTIV, SECRETAR AL COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN ȘI JI DENGUEI, MEMBRU AL BIROULUI POLITIC AL COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST CHINEZ, VICEPREMIER AL CONSILIULUI DE STAT.

Au participat:

Din partea română: G-ral mr. Gheorghe Gomoiu, membru al C.C. al P.C.R., adjunct al ministrului Apărării, secretar al Consiliului Politic Superior al Armatei; Vasile Șandru, adjunct de șef de secție la C.C. al P.C.R.; Nicolae Gavrilesco, ambasadorul R.S. România în R.P. Chineză;

Din partea chineză: Geng Biao, membru al C.C. al P.C. Chinez, șeful Secției Relații Externe a C.C. al P.C. Chinez; Guo Yufeng, membru al C.C., șeful Secției Organizatorice a C.C. al P.C. Chinez; Zhang Xiangshan, adjunct de șef de secție la C.C. al P.C. Chinez; alți activiști de partid din sectorul pentru România.

Ji Denguei declară deschise convorbirile rugând, „conform obiceiului“, să ia cuvântul oaspetele.

În luna mai a.c. au avut loc convorbirile cu tovarășul Paul Niculescu-Mizil, astfel că problemele relațiilor bilaterale sunt cunoscute. În ce privește situația internă și situația internațională, acestea se află într-o continuă schimbare, așa încât suntem interesați într-un schimb de opinii.

Ilie Verdeț transmite un salut tovarășesc și urări de succese din partea tovarășului Nicolae Ceaușescu, a conducerii de partid și de stat române, tovarășilor Mao Zedong, Zhou Enlai, Deng Xiaoping, Ji Denggui și celorlalți conducători de partid și de stat chinezi.

Ji Denguei mulțumește pentru salut.

Ilie Verdeț: Așa cum am fost informați, vom avea prilejul să transmitem și direct salutări premierului Zhou Enlai.

Ji Denguei: Măine, tovarășul Zhou Enlai va primi cu bucurie delegația română. Până atunci, vom desfășura prima parte a discuțiilor.

Ilie Verdeț: Noi acordăm o mare importanță relațiilor de prietenie și colaborare dintre partidele, țările și popoarele noastre. Aceasta este aprecierea pe care o dă conducerea de partid și de stat a României. Suntem mulțumiți de stadiul relațiilor noastre în toate domeniile. Relațiile noastre se bazează pe principiile egalității, respectului reciproc, întraajutorării tovarășești și pot servi drept exemplu. Sunt unele probleme pe care trebuie să le rezolvăm împreună, pentru ca relațiile noastre să cunoască o tot mai largă dezvoltare, am în vedere îndeplinirea cu succes a obiectivelor

convenite de comun acord. Aceste probleme le voi aborda foarte succint când mă voi referi la relațiile bilaterale.

Acum voi prezenta câteva aspecte ale activității noastre pe plan intern.

Sarcinile de dezvoltare economico-socială pentru actualul cincinal se îndeplinesc în condițiuni bune. Prevederile pentru patru ani și jumătate au fost realizate integral.

Ji Dengguei: Ați îndeplinit cincinalul în 4½ ani?

Ilie Verdeț: Avem unele județe și colective care au îndeplinit în întregime sarcinile cincinalului. Pe ansamblul economiei, cincinalul va fi îndeplinit cu cca două luni mai devreme. Ritmurile de dezvoltare a industriei românești se mențin și în acest an în jur de 14%. Aceasta va fi aproximativ media anuală a creșterii pentru întregul cincinal.

Ji Dengguei: Este un ritm înalt, o dezvoltare rapidă.

Ilie Verdeț: El este o reflectare și a nivelului de la care am pornit.

Ji Dengguei: Economia românească se dezvoltă într-un ritm mult mai rapid decât a noastră, în special în domeniul industriei.

Ilie Verdeț: Nu cunosc. În ce privește agricultura, în cei cinci ani dezvoltarea a fost, de asemenea, susținută ca ritm, însă ca urmare a dificultăților create de climă nu am putut realiza integral sarcinile stabilite.

Ji Dengguei: Care este ritmul anual?

Ilie Verdeț: 4-5%.

Ji Dengguei: Același ca la noi.

Ilie Verdeț: În comparație cu cincinalul trecut, media actualului cincinal este mai mare cu 30%. Aceasta este un rezultat bun pentru condițiile în care s-a lucrat, însă nu e pe măsura eforturilor noastre materiale și financiare în agricultură. Inundațiile din acest an au influențat negativ situația în agricultură.

Ji Dengguei: Sunt greuțâți temporare.

Ilie Verdeț: Da. Am avut de mobilizat clasa muncitoare, armata, întregul popor pentru a face față calamităților care au afectat atât agricultura cât și industria. Prin măsurile luate, acum toate întreprinderile funcționează normal, căile de comunicație au fost restabilite (cel puțin provizoriu). Am trecut, cu succes, printr-un examen greu care a dovedit forța și capacitatea de mobilizare a partidului. Clasa noastră muncitoare s-a angajat să recupereze toate pierderile până la sfârșitul anului curent.

Pentru viitor, am stabilit un program vast de îndiguiri, acumulări, apărarea localităților etc., în așa fel încât să nu mai avem pierderi în cazul unor asemenea calamități. Pe baza concluziilor trase în urma efectelor asupra aprovizionării, au fost luate măsuri severe de economii, raționalizări ale consumurilor industriale etc. pentru a putea rezolva toate sarcinile în mod corespunzător.

Ji Dengguei: După câte cunosc, suprafața afectată de inundații este de 800 mii ha.

Ilie Verdeț: Da, această suprafață a fost afectată cel mai grav.

Au fost însă inundate și alte suprafețe, dar nu vrem să exagerăm.

Ji Dengguei: Au fost afectate și întreprinderi industriale, căi ferate?

Ilie Verdeț: Peste 240 întreprinderi, peste 200 km căi ferate, peste 200 km drumuri, rețele electrice etc.

Ji Dengguei: Trebuie să fim pregătiți să preîntâmpinăm calamitățile naturale. Lozinca noastră este: „să fim gata pentru război, să preîntâmpinăm calamitățile naturale“. Anul acesta am avut un cutremur puternic în luna februarie, iar în vară inundații. Trebuie să fim pregătiți oricând, statul să dispună de rezervele necesare de cereale.

Ilie Verdeț: Just; statul să aibă rezerve, populația să fie mobilizată. De aceea am și stabilit măsurile amintite.

În ce privește dezvoltarea economico-socială de perspectivă, prevedem pentru industrie un ritm de 10-11% în cursul cincinalului următor. Pentru dezvoltarea industriei, agriculturii, a celorlalte sectoare, vom aloca, în medie, 33% anual din venitul național. Partidul nostru consideră că în primul rând trebuie să ne bazăm pe forțele proprii, pe folosirea rațională a resurselor naturale și umane. Vom promova o politică vizând eficiența de lungă durată, ținând, totodată, seama de nevoile imediate ale populației în vederea ridicării nivelului de trai. Dezvoltăm industria atât pentru satisfacerea nevoilor populației cât și pentru asigurarea independenței naționale și suveranității de stat. Aceasta, mai ales, în condițiile în care noi construim socialismul, din toate punctele de vedere. Dumneavoastră înțelegeți bine aceste lucruri, nu e necesar să vă explic prea mult.

Acordăm o mare atenție repartizării judicioase a forțelor de producție pe întregul teritoriu al țării. În felul acesta asigurăm dezvoltarea uniformă a tuturor județelor, un nivel de viață corespunzător, o afirmare a clasei muncitoare, a drepturilor depline ale tuturor cetățenilor. Partidul nostru acordă o mare atenție problemelor întăririi partidului, a rolului său conducător în toate sferele de activitate. Încercăm să împletim activitatea partidului cu cea a organismelor de stat pentru ca partidul să nu acționeze din afara ci din interiorul acestor organisme menite a aplica politica partidului. O atenție deosebită acordăm și educării oamenilor muncii în spiritul socialismului, al internaționalismului socialist, al moralei, eticii și echității. Aceasta este o componentă importantă a politicii partidului nostru pentru construirea societății socialiste multilateral dezvoltate. În felul acesta vor fi create condițiile necesare trecerii în viitor la construirea comunismului. Acestea sunt, pe scurt, unele aspecte ale preocupărilor noastre actuale pe plan intern. Dacă sunt întrebări voi răspunde.

Ji Dengguei: În general, ne cunoaștem bine preocupările reciproce.

Ilie Verdeț: Cu cât ne vom cunoaște mai bine, ne vom înțelege mai bine și vom obține rezultate mai bune. În prezent, pregătim o delegație de partid pentru studierea experienței dumneavoastră în domeniul irigațiilor. Ne punem mari speranțe în misiunea acestei delegații.

Ji Dengguei: Avem ceva experiență, dar nu trebuie să uitați că și noi am avut și insuccese (recent s-a dărâmat un baraj).

Ilie Verdeț: Și din această experiență putem să învățăm, dar aceasta nu este caracteristic pentru experiența dumneavoastră. Și noi am avut astfel de accidente. În

continuare, vă voi informa despre unele probleme internaționale; mai întâi în legătură cu unele aspecte ale activității în cadrul C.A.E.R.

În general, schimburile noastre cu țările membre C.A.E.R. se desfășoară în cadrul documentelor stabilite. Se mențin însă foarte puternice tendințe integraționiste. Având în vedere că acestea s-au accentuat în ultima vreme, prevedem unele greutăți în viitor. Sub forma unor inițiative, consfătuiri pe diferite linii etc. se urmărește o integrare economică totală, cu diminuarea și apoi anihilarea rolului organismelor naționale.

Ji Dengguei: Cât a crescut prețul la petrol?

Ilie Verdeț: În C.A.E.R. nu a fost așa de mare creșterea: ceva mai mult decât dublu.

Ji Dengguei: Sunteți foarte generos considerând că aceasta nu este o creștere mare.

Ilie Verdeț: Da, pentru că situația poate fi mai grea.

Ji Dengguei: Și la alți combustibili au crescut prețurile?

Ilie Verdeț: Tendințele integraționiste se observă, în special, din partea Uniunii Sovietice. Noi ne coordonăm planurile cu aceste țări, dar până acum nu am ajuns la încheierea acordurilor de lungă durată pe 1976-1980, în afară de Bulgaria și Ungaria. Pentru cincinalul 1976-1980, în schimburile cu U.R.S.S. nu s-a putut conveni o creștere mai mare de 30-40%. Sigur, e dreptul fiecăruia să hotărască, însă important este cum gândesc ei.

Ji Dengguei: Tovarășii români își hotărăsc singuri propria politică, ceea ce nu pot face cehii, ungurii și ceilalți.

Ilie Verdeț: Pot, dar nu vor.

Ji Dengguei: Dacă vor independență, le trimite armată.

Ilie Verdeț: A avut loc o consfătuire în luna iulie la Budapesta, acum lucrează experții pentru organizarea, în toamnă, a unei întâlniri la nivel înalt. Tema se numește în limbajul nostru „adâncirea colaborării“, iar în limbajul lor „adâncirea integrării“. În concepția sovietică, acceptată și de ceilalți, sunt prevăzute măsuri care depășesc prevederile statutului C.A.E.R. De exemplu, planificarea este concepută să fie concentrată într-un singur loc (Moscova). Sunt și prevederi referitoare la livrările de materii prime, dar nu în cliring ci pe alte baze (investiții pe teritoriul U.R.S.S.), prețuri inspirate de actuala conjunctură mondială ș.a.

În general, se susține că procesul de apropiere între țările C.A.E.R. are la bază tendința obiectivă a internaționalizării producției și a întregii vieți sociale, iar forma superioară a internaționalizării producției o constituie integrarea economică socialistă, îmbinată organic cu coordonarea tot mai adâncă a activității politice.

Ji Dengguei: Trebuie făcut totul după cum spun ei. Metoda folosită față de Egipt, India, Vietnam și altele este tot un fel de integrare.

Ilie Verdeț: Nu știu, dar la noi în zonă așa este.

Ji Dengguei: Mongolia nu mai poate suporta această integrare.

Sovieticii au încercat să facă integrare și cu noi. Hrușciiov a vrut o flotă maritimă comună și un post de radio comun pe unde lungi. I-am blestemat și au renunțat.

Ilie Verdeț: Poziția noastră, atât la Budapesta, cât și la întâlnirea experților de la Moscova, pornește de la faptul că România trebuie să facă un efort mare pentru ca în următorii 10-15 ani să reducă decalajul. Am pus problema eforturilor comune pentru dezvoltarea tuturor acestor țări cu un nivel mai scăzut, pentru a se crea condițiile unei adevărate cooperări frățești. Am propus ca pe baza unor programe de lungă durată să dezvoltăm producția de utilaje și mașini necesare țărilor membre. Ținând seama de nevoile de materii prime să se dezvolte acțiunile de prospectare și punere în valoare a resurselor cu participarea statelor interesate.

România este de acord să construiască pe teritoriul său unele întreprinderi de prelucrare, de construcții de utilaje ș.a. pentru a satisface interesele tuturor, ceea ce ar construi un pas efectiv spre apropierea nivelului de dezvoltare, ar fi, totodată, un exemplu de colaborare pe baze egale între țările socialiste.

Susținem ca organismele noi care se creează să fie repartizate în diferite țări, nu numai la Moscova; conducerea lor să fie deținută prin rotație, să se aplice principiul interesului și al consensului.

La început, considerentele noastre nu au fost luate în seamă, ceilalți fiind de acord cu poziția sovietică. Apoi s-a acceptat să fie incluse separat și discutate.

Uniunea Sovietică forțează procesul integrării și prevedem anumite greutăți. Este greu ca România să semneze un asemenea document ca cel cerut de sovietici. În acest context am solicitat la dumneavoastră posibilitatea de a se asigura cantități mai mari de cărbune cocsificabil, deoarece din celelalte țări socialiste nu se prevede nici o creștere.

Pentru celelalte materii prime avem acorduri noi cu țările în curs de dezvoltare, pentru perspectivă, dar pentru cărbunele cocsificabil nu am rezolvat. Noi nu o ridicăm în fața dumneavoastră ca o cerere de ajutor nerambursabil ci ca o propunere pe baze comerciale, în cadrul schimbului de mărfuri.

Ji Dengguei: A fost ridicată și de tovarășul Paul Niculescu-Mizil și ambasadorul N. Gavrilesco.

Ilie Verdeț: Știu. Eu am dorit doar să vă explic contextul. Nu doresc să dau cifre.

Referitor la securitatea europeană, cunoașteți cum s-au desfășurat lucrurile.

Ji Dengguei: Noi îi zicem conferința pentru insecuritate europeană.

Ilie Verdeț: Noi pornim de la necesitatea ca în condițiile actuale toate țările să aibă dreptul să se dezvolte corespunzător voinței lor. S-a deschis o perspectivă încurajatoare pentru o politică bazată pe egalitate, avantaj reciproc, pe renunțarea la forță și la amenințarea cu forța în relațiile dintre state.

În cele două faze s-au realizat unele progrese privind democratizarea relațiilor, consensul. Discuțiile nu s-au purtat de la bloc la bloc.

Noi nu ne facem însă iluzii. În cuvântarea tovarășului Nicolae Ceaușescu s-a arătat clar că nu trebuie să jubilăm, trebuie aplicate cu consecvență principiile convenite. Rezultatele obținute nu sunt datorate numai activității guvernelor sau a blocurilor ci și luptei opiniei publice, a maselor care trebuie să rămână vigilente, deoarece elementele războiului rece nu au dispărut încă (armatele, concentrările de forțe,

blocurile antagoniste etc.). De aceea, noi ne pronunțăm pentru dezarmarea generală, în primul rând a celei nucleare. Pentru aceasta este necesar și un organism permanent.

Ji Dengguei: Credeți că este posibilă dezarmarea? De când se vorbește tot mai mult despre dezarmare, armatele au devenit mai mari sau mai mici? S-a apreciat că la Vladivostok s-a obținut „o realizare mare“. Întrebându-l pe Kissinger dacă e posibilă dezarmarea nucleară, a răspuns că totul este o hârtie goală care poate fi ruptă oricând.

Ilie Verdeț: Istoria arată că multe tratate au rămas simple petice de hârtie.

Ji Dengguei: Nixon și Kissinger au fost sinceri când au spus că „Nu-i vorba de dezarmare nucleară, ci de cursa înarmării nucleare“.

Ilie Verdeț: Un grup de congresmeni americani, care a vizitat recent România, s-a întâlnit cu tovarășul Nicolae Ceaușescu, care le-a spus că acordurile de dezarmare de până acum sunt de fapt acorduri de înarmare controlată de cei mari.

Ji Dengguei: A avut perfectă dreptate.

Ilie Verdeț: Tratatul de neproliferare nu se aplică; multe țări dispun deja de potențialul de a face arme nucleare. În plus, sunt și alte arme la fel de distrugătoare, mult mai ieftine (arma chimică ș.a.). Se neglijează opinia publică, țările mici și mijlocii, forța maselor care pot și trebuie să determine să se treacă la pași concreți (retragerea trupelor și desființarea bazelor militare străine etc.). Trebuie puse în fața maselor un obiectiv, o perspectivă politică. Numai așa se va putea ajunge la excluderea forței din relațiile internaționale.

În contextul securității europene suntem preocupați și de zona Balcanilor. Vedem situația într-o lumină mai favorabilă. Avem contacte bune cu Grecia, Turcia, Bulgaria și Iugoslavia. Există și o inițiativă a lui Karamanlis pentru o întrunire a miniștrilor adjuncți ai Planificării. Demirel a fost de acord. Se creează perspective pentru o colaborare mai bună.

În ce privește problema Ciprului, noi susținem respectarea independenței, suveranității, integrității statului, conviețuirea pașnică a celor două comunități.

Orientul Mijlociu. Avem o poziție activă susținând rezolvarea prin mijloace politice. Conflictul armat în această zonă pune în pericol și pacea din Europa și din întreaga lume. Acordul interimar israelo-egiptean este un pas pozitiv (se redau o parte din teritorii, trecătorile) care s-a realizat prin negocieri, nu prin forță. Este însă doar un pas spre realizarea unui context de întărire a păcii, de rezolvare integrală a problemei.

Ji Dengguei: Ce atitudine a adoptat U.R.S.S.?

Ilie Verdeț: Am auzit de reacția președintelui Sadat la poziția sovietică.

La sesiunea extraordinară a Adunării Generale a O.N.U., România a difuzat un document privind „Poziția R.S.R. în legătură cu instaurarea unei noi ordini economice internaționale“, care prevede printre altele:

- reducerea cu 10% față de nivelul anului 1975 a cheltuielilor militare ale statelor, în special ale celor puternic înarmate; jumătate din sumele economisite să fie folosite pentru crearea unui fond de dezvoltare administrat de O.N.U., din care să se acorde

în condiții avantajoase credite și ajutoare țărilor în curs de dezvoltare, care au un venit național mai mic de 200 dolari pe cap de locuitor și care alocă în cadrul unor programe pe termen lung (10-15 ani) cca 25% din venitul național pentru dezvoltarea economică și socială;

- crearea unui fond de cereale prin contribuție în special a țărilor dezvoltate, pentru ajutorarea țărilor în curs de dezvoltare;

- crearea unui fond internațional de burse administrat de U.N.E.S.C.O. pentru formarea de cadre necesare țărilor în curs de dezvoltare;

- elaborarea de către O.N.U. a principiilor unei noi ordini economice internaționale;

Aceste propuneri vizează trecerea la anumiți pași concreți pentru a se începe rezolvarea problemelor dezvoltării.

Ji Dengguei: Măsurile adoptate de sovietici și americani vizează creșterea bugetelor militare.

Ilie Verdeț: Tocmai de aceea este necesar ca țările mici și mijlocii să insiste la O.N.U. pentru rezolvarea acestor probleme deosebit de importante.

Ji Dengguei: Realitatea este aceasta: bugetul militar american crește continuu. La fel cel sovietic. Ei fac tocmai ceea ce contravine voinței oamenilor.

Ilie Verdeț: De aceea venim cu propuneri concrete.

Ji Dengguei: Noi nu avem încredere; acest lucru este imposibil de realizat.

Ilie Verdeț: Trebuie să mobilizăm popoarele, să le dăm o perspectivă, un obiectiv concret de luptă; sigur, nu este o problemă de azi pe mâine.

Ji Dengguei: Cu ce scop își sporesc, zi de zi, bugetele militare, potențialul de război?

Ilie Verdeț: Nu pentru apărare, în orice caz.

În legătură cu vizita lui Gerald Ford în România, ați fost deja informați. Amintesc acum două probleme:

1) am obținut clauza națiunii celei mai favorizate; aceasta înseamnă doar eliminarea discriminării, neconținând în sine niciun avantaj special pentru România;

2) din discuții, noi am rămas cu impresia că S.U.A. urmăresc să rezolve conflictul din Orientul Mijlociu pe cale politică. Avem impresia că și Israelul privește problemele cu ceva mai mult realism.

Ji Dengguei: E posibil ca Ford să vină anul acesta în China; partea americană a cerut și noi am răspuns că se poate. Putem discuta cu ei, indiferent dacă vom ajunge sau nu la vreun acord.

Ilie Verdeț: În legătură cu conferința partidelor comuniste din Europa. Nu sunt lucruri noi. Au mai avut loc întâlniri ale grupurilor de lucru, în luna iulie, dar nu s-au făcut progrese. Proiectele de document prezentate de P.S.U.G. și P.C.U.S. au fost respinse de o serie de partide, care nu vor să accepte puncte de vedere care nu corespund programelor și documentelor lor proprii. Aceasta reflectă o evoluție pozitivă în mișcarea comunistă în Europa. În acest context, considerăm că ar fi utilă prezența mai activă a P.C. Chinez în relațiile cu partidele comuniste europene.

Ji Dengguei: P.S.U.G., elaborând proiectul de document, poate răspunde de ce a fost împărțită Germania? Dacă Marx și Engels ar trăi, ar fi de acord cu această stare de lucruri?

Ilie Verdeț: Referitor la relațiile bilaterale, apreciem pozitiv rezultatele de până acum. Dorim o dublare a schimburilor în cincinalul viitor, o dezvoltare mai rapidă a relațiilor economice româno-chineze. Pentru aceasta propunem:

a) să stabilim nivelul de reprezentare în cadrul comisiei mixte de comerț (noi îl dorim cât mai reprezentativ);

b) să lărgim nomenclatorul de produse în cadrul schimburilor bilaterale;

c) să stabilim volumul și nomenclatorul mărfurilor pentru anul 1976 și să trecem cât mai curând la contractări;

d) să trecem la livrări reciproce de mașini și instalații și în afara creditului, în cadrul cliringului. Să concepem un program de lungă durată în acest domeniu;

e) dorim să dezvoltăm continuu relațiile pe linie de partid.

Geng Biao: În octombrie a.c. vom trimite o delegație în România.

Ji Dengguei: Mulțumim tovarășului Ilie Verdeț pentru informarea făcută asupra politicii interne și internaționale a României.

Măine vom continua convorbirile, revenindu-ne nouă sarcina de a face o informare asupra situației interne a Chinei și asupra pozițiilor noastre în problemele internaționale.

7 septembrie 1975

(continuarea convorbirilor)

Ji Dengguei a adresat încă o dată mulțumiri pentru salutul transmis tovarășilor Mao Zedong, Zhou Enlai, celorlalți conducători chinezi din partea tovarășului Nicolae Ceaușescu și a celorlalți conducători de partid și de stat români.

A subliniat că schimbul deschis de păreri dintre conducerile celor două țări contribuie la întărirea prieteniei dintre cele două partide și popoare, la o mai bună cunoaștere reciprocă.

Abia m-am întors din zonele afectate de inundații când am fost însărcinat de conducerea de partid să primesc delegația de partid și guvernamentală română. În legătură cu aceasta am citit notele de convorbiri dintre tovarășii Li Xiannian și Paul Niculescu-Mizil din luna mai a.c. De data aceea, a fost efectuat un schimb de păreri asupra problemelor internaționale, interne și asupra relațiilor de prietenie dintre țările noastre.

Acum am ascultat expunerea tovarășului Ilie Verdeț, pentru care vă mulțumim încă o dată.

În legătură cu problemele expuse de dumneavoastră voi spune și eu câteva cuvinte, vom face o discuție tovarășească, un schimb de păreri.

Cu privire la situația internațională, punctele noastre de vedere sunt cunoscute tovarășilor români. Când caracterizăm situația internațională noi spunem că „sub cer

este o mare dezordine și situația se prezintă excelent“. Contradicțiile fundamentale în lume se ascut continuu, factorii revoluției și factorii războiului cresc.

Aceasta este aprecierea generală, pe care o expunem clar atât prietenilor și pe plan intern, în Adunarea Populară Națională, cât și pe plan internațional, la O.N.U. Pe de o parte, sunt țările din lumea a treia care își întăresc forțele; după cel de al doilea război mondial popoarele Asiei, Africii și Americii Latine au devenit tot mai conștiente. Popoarele din Indochina au înfrânt imperialismul american, deși acesta a trimis în Vietnam 500.000 de militari, care s-au adăugat la armata saigoneză de 1 milion de oameni. Toată această armată (1,5 milioane oameni) a fost înfrântă de forțele populare de eliberare vietnameze.

În Cambodgia, americanii au intervenit, dar după cinci ani au fost, de asemenea, înfrânți. Așa cum s-a arătat în cuvântarea părții chineze la recepția oferită la 6 septembrie a.c. în onoarea prințului Sihanouk „Cambodgia a dovedit că un popor mic poate învinge o mare putere, un stat slab poate învinge un stat puternic“.

Victoria popoarelor din Indochina dovedește că aprecierea: „statele vor independență, națiunile vor libertate, popoarele vor revoluție“ sintetizează un curent irezistibil al istoriei contemporane. A trecut, pentru totdeauna, epoca în care imperialismul, social-imperialismul, cele două superputeri puteau face ce vor.

Victoria popoarelor din Indochina reprezintă un stimulent pentru dezvoltarea revoluției popoarelor din lumea a treia, în special pentru cele din Asia de Sud-Est (Birmania, Filipine, Malaezia, Thailanda, Indonezia). Aici luptele armate s-au intensificat în ultima vreme. Guvernele acestor țări au cerut, rând pe rând, să stabilească relații cu țara noastră.

Deci, pe de o parte, noi sprijinim luptele partidelor comuniste din aceste țări și pe de altă parte stabilim relații diplomatice cu guvernele lor. Când premierul Razak din Malaezia a fost în vizită la noi, a cerut, dacă se poate, să nu mai sprijinim partidul comunist; noi am răspuns însă că-l vom sprijini. Atunci el a propus să spunem că nu mai avem relații cu partidul comunist din țara lor. Președintele Mao a răspuns însă clar: am avut, avem și vom avea relații cu acest partid. Ce fel de partid comunist revoluționar poate fi un partid comunist dacă nu sprijină alte partide comuniste.

În această situație ei tot au trebuit să stabilească relații diplomatice cu noi; noi am fost de acord să scriem în comunicatele comune că nu ne amestecăm în treburile lor interne.

Este și un merit al lui Razak care a ajutat și pe ceilalți să înțeleagă punctul nostru de vedere. Partenerii Chinei din Asia de Sud-Est au înțeles, se pare, că „relațiile dintre partide“ și „relațiile pe linie de stat“ sunt două lucruri diferite. Aceasta a făcut ca primul ministru al Thailandeii să declare la Hong Kong, în drum spre Beijing, că înțelege diferența dintre relațiile pe linie de partid și cele interstatale.

Ilie Verdet: Ați văzut că tovarășul Nicolae Ceaușescu, cu prilejul vizitelor în unele țări din Asia, Africa, America Latină, a avut întâlniri și cu conducătorii partidelor comuniste, deși vizitele erau făcute în calitate de președinte de stat.

Ji Dengguei: În fiecare an, la sărbătoarea națională a R.P. Chineze, au participat delegații ale partidelor comuniste din Birmania, Thailanda ș.a.

Poziția noastră este să sprijinim revoluția altor popoare, dar nu vom face ca revoluția acestor popoare să fie subordonată politicii noastre externe.

Disputa sovieto-americană. Cele două superputeri rivale își dispută fiecare colțișor din lume. China consideră că accentul acestei rivalități se află în Europa (inclusiv zonele sale laterale: Orientul Mijlociu, zona mediteraneană, Peninsula Balcanică, Golful Persic). Situația din Cipru, dezordinea și căderea premierului din Portugalia, „diplomația de suveică” practică de Kissinger în Orientul Mijlociu, acordul israelo-egiptean nu sunt altceva decât manifestări ale disputei acerbe dintre cele două superputeri.

Rezultatul firesc al acestei dispute va fi izbucnirea, într-o bună zi, a războiului. În consecință, noi nu avem încredere în concepte ca: „destindere”, „pacea unei generații”, „pacea îndelungată”, „cursul ireversibil al destinderii” ș.a. Dimpotrivă, apreciem că primejdia unui nou război crește. Am explicat tuturor prietenilor europeni (francezi, germani, belgieni, englezi ș.a.) acest punct de vedere: războiul este inevitabil, trebuie să ne pregătim împotriva războiului de agresiune. Un număr nu mic dintre aceștia acceptă aceste aprecieri. Este sigur că războiul nu va fi declanșat de popoare ca cele ale Chinei și României. Toate popoarele din lume doresc pacea. Aceasta însă nu este decât o dorință. Războiul nu depinde de voința subiectivă a oamenilor, deoarece, așa cum a spus Lenin: imperialismul înseamnă război, existența imperialismului menține pericolul iminent al războiului. Dacă nu fac pregătiri, popoarele pot s-o pățească.

Acesta este, dintotdeauna, punctul nostru de vedere cu privire la situația internațională în ansamblu.

Ieri, dumneavoastră ați vorbit despre problemele dezarmării, securității europene, Orientului Mijlociu, integrării în C.A.E.R.

Voi spune și eu câteva păreri, să facem un schimb de vederi tovrășesc.

În legătură cu dezarmarea, punctul nostru de vedere este: „zi de zi se vorbește de dezarmare, dar zi de zi se intensifică cursa înarmărilor”. Sovieticii au vorbit la un moment dat despre economii la bugetele militare (10%) pentru a ajuta țările în curs de dezvoltare. La un moment dat au abandonat însă acest punct de vedere.

Un marxist trebuie să țină seama de realitate. În realitate, cheltuielile militare cresc continuu.

Situația cheltuielilor militare ale celor două superputeri:

U.R.S.S. – 1973 – 85 miliarde \$	S.U.A. – 1974 – 85,3 miliarde \$
1974 – 96 miliarde \$	1975/76 – 94 miliarde \$
	sau 105 miliarde \$ (conform unei declarații a secretarului de stat pentru Apărare al S.U.A.)

Acest tablou arată că nu este vorba de o micșorare a cheltuielilor militare ci de o creștere a acestora.

Este foarte justă aprecierea făcută de tovarășul Nicolae Ceaușescu: „Până în prezent, acordurile privind dezarmarea s-au dovedit a fi acorduri de înarmare controlată de cei mari“.

Reducerea cheltuielilor militare, dezarmarea sunt înșelătorii menite a determina popoarele să renunțe la lupta împotriva imperialismului și hegemonismului. Se urmărește inducerea în eroare a popoarelor din lume a treia pentru a le face să-și pună speranțele în „dezarmare“, „destindere“ etc.

Noi nu credem, de aceea, în noțiuni ca pace trainică, destindere, reducerea cheltuielilor militare etc.

Faptul că noi expunem public aceste puncte de vedere i-a făcut pe unii să ne numească războinici. Noi însă pornim de la analiza obiectivă a realității și de la dorința de a spune popoarelor adevărul. Realitatea este că noi n-am cucerit niciodată teritoriile altora și nu vrem să fim hegemoni. De aceea, am și declarat că, dacă într-o zi China va deveni o superputere, noi suntem de acord și vom saluta ca popoarele lumii, împreună cu poporul chinez, să răstoarne această putere hegemonistă.

Orientul Mijlociu. Indiferent despre ce metode ar fi vorba (soluționarea în bloc, propusă de sovietici, sau cea „pas cu pas“, propusă de americani), cele două superputeri vor să țină ele în mână rezolvarea acestei probleme. Ambele superputeri urmăresc perpetuarea stării de „nici pace nici război“. Situația din Orientul Mijlociu dovedește că americanii, după retragerea din Indochina, și-au intensificat disputa cu sovieticii în Europa (inclusiv în zonele laterale ale acesteia). Acordul interimar asupra Sinaiului nu este decât un produs al acestei dispute. Problema Orientului Mijlociu nu poate fi rezolvată în condițiile în care cele două superputeri intervin, urmărind, în fapt, obținerea de profituri mari prin afaceri cu armament, nu rezolvarea conflictului. Problema se va rezolva atunci când popoarele din zonă vor lupta unit împotriva superputerilor. Voința de luptă a popoarelor arabe împotriva imperialismului, sionismului, este de neînduplecat. Contradicțiile arabo-israeliene nu pot fi rezolvate deocamdată. Disputa dintre cele două superputeri în Orientul Mijlociu nu aduce în această zonă decât încordare și tulburare. Factorii de război se intensifică. Înșuși Rabin a declarat: „În Orientul Mijlociu nu există destindere“.

Conferința europeană. Noi o numim „Conferința pentru insecuritate europeană“. S-a ajuns la unele înțelegeri și Uniunea Sovietică s-a dovedit foarte activă subliniind importanța ei. Presa occidentală a calificat însă documentele finale ca fiind „simple hârtii“. Înșuși ministrul englez de Externe a afirmat că: „nu este cazul ca această conferință să ducă la reducerea măcar a unui singur soldat în Europa“. De aceea, suntem de acord cu părerea dumneavoastră că „nu trebuie să ne facem iluzii“.

În perioada dinaintea celui de al doilea război mondial au fost încheiate multe acorduri. Și între noi și sovietici au existat multe acorduri; ei însă, când consideră necesar, trec peste ele, rupându-le. Sovieticii și americanii au folosit C.S.C.E. pentru a înșela popoarele din Europa, pentru a le lega la ochi. Niciuna din problemele de fond n-a fost rezolvată, totul se continuă ca în trecut: acumularea armamentelor,

sporirea cheltuielilor militare, înarmarea nucleară. Americanii înșiși au recunoscut că „cele cinci coșuri sunt goale“.

Când l-am întrebat pe Kissinger despre înțelegerile de la Vladivostok, a răspuns: „este o hârtie goală“. Nu este vorba de o limitare a armamentelor ci de o intensificare a cursei înarmărilor.

La dumneavoastră a fost o conferință pentru securitate. La noi, în Asia, se vorbește despre un așa-zis sistem de securitate colectivă asiatică. Aceasta este o expresie a luptei dintre S.U.A. și U.R.S.S. pentru hegemonie în zona Pacificului, menită a dezbina și controla țările din Asia. Această „marfă“ provine, probabil, de la conferința pentru securitatea europeană.

Dintre țările asiatice, numai una-două au răspuns pozitiv la această inițiativă. Public, s-a manifestat numai Mongolia Exterioară* (având trupe străine pe teritoriul lor, nu pot să-și exprime liber părerile). În rest, numai indienii au exprimat ceva echivoc.

Unii au spus că așa-zisul sistem de securitate asiatică ar urmări încercuirea Chinei. Noi nu excludem această posibilitate, dar nici nu ne temem. Cei 1 milion de militari sovietici (1/4 din armata lor) au fost masați la granița cu China. Restul de trei pătrimi se află la granițele dumneavoastră. De fapt, pentru o țară ca China, ce înseamnă 1 milion sau chiar 2 milioane de oameni? Dacă vor să lupte, să poftescă. Noi suntem pregătiți deja să luptăm 10 ani sau chiar 20 de ani. Lozinca noastră este: „Să săpăm adăposturi, să depozităm cereale, să nu urmărim hegemonia“. În ce privește U.R.S.S., tactica sa constă în „a face zgomot (larmă) în est pentru a ataca în vest“. Accentul principal al disputei ei îl pun în Europa.

Integrarea în C.A.E.R. Prin „integrare“ sovieticii urmăresc să controleze și să jefuiască pe alții. Ceilalți trebuie să acționeze conform baghetei sovietice.

Partidul Comunist Român, în frunte cu tovarășul Nicolae Ceaușescu, nu admite această politică. De aceea, R.P. Chineză acordă o înaltă apreciere spiritului revoluționar al poporului român în lupta împotriva imperialismului, hegemonismului, pentru apărarea independenței și suveranității de stat.

Noi avem încredere că, într-o zi, popoarele subordonate astăzi U.R.S.S. se vor ridica. Este oare posibil ca o țară să tolereze pe teritoriul său trupele altei țări pe întreaga durată a unei generații? În Cehoslovacia au spus că au fost invitați, dar adevărul se cunoaște. Dumneavoastră înțelegeți, de fapt, mai bine decât noi ce înseamnă integrarea C.A.E.R.

Ne-ați informat despre vizita președintelui Ford în România. Vă informez că anul acesta Ford va vizita R.P. Chineză, la cererea părții americane (anul trecut Kissinger a solicitat acest lucru). Noi am răspuns afirmativ, acceptând vizita, indiferent dacă se va ajunge sau nu la vreun acord. Noi nu știm încă ce dorește Ford să discute. Tovarășii români știu că problema-cheie pentru normalizarea relațiilor chino-americane rămâne

* Vorbitorul s-a referit la Republica Populară Mongolă (*n. ed.*).

Taiwan-ul. În comunicatul chino-american de la Shanghai se afirmă expres că există o singură Chină.

Condițiile noastre pentru normalizarea completă a relațiilor cu S.U.A. sunt:

- 1) S.U.A. să rupă relațiile diplomatice cu Taiwan-ul.
- 2) Retragera trupelor americane.
- 3) Anularea tratatului de securitate dintre S.U.A. și Taiwan.

Mai simplu: dorim ca normalizarea relațiilor cu S.U.A. să se conformeze procedurii urmate în cazul Japoniei. Relațiile chino-japoneze sunt, în general, bune. În discutarea Tratatului de prietenie și pace au intervenit sinuozități. Cu ocazia vizitei în China a premierului japonez Tanaka s-a dat publicității un comunicat, al cărui articol nr. 7 arată: „Relațiile chino-japoneze nu sunt îndreptate împotriva altor țări. Cele două părți nu pretind hegemonia în zona Pacificului și sunt împotriva încercării altor state sau grupuri de state de a instaura hegemonia în această zonă“. Miki, actualul premier al Japoniei, nu este de acord ca acest articol să devină o clauză a Tratatului de prietenie chino-japonez. Partea chineză nu admite o dare înapoi față de comunicatul încheiat cu prilejul vizitei lui Tanaka. În ce-l privește pe Miki, acesta se teme de sovietici, refuzând includerea în acord a clauzei amintite.

Ilie Verdet: Sunt interesați numai sovieticii, sau și S.U.A.?

Ji Dengguei: Clauza respectivă a fost inclusă în Comunicatul chino-american de la Shanghai la propunerea lui Nixon. În afara temerii față de reacția sovietică, în Japonia există și forțe militariste, pro-taiwaneze, care sunt ostile tratatului chino-japonez. Faptul că sovieticii exercită presiuni asupra Japoniei ca aceasta să nu admită clauza <respingerii> hegemonismului, dovedește că ei înșiși (sovieticii) urmăresc hegemonia în zonă. Noi le-am spus japonezilor: „Voi mai vreți cu adevărat, sau nu, cele patru insule?“ De fapt, clauza hegemonismului este favorabilă Japoniei. Deocamdată, japonezii au făcut unele gesturi „goale“ (formale) că vor accepta clauza. Rămâne de văzut cum vor acționa în continuare. În relațiile chino-sovietice nu a intervenit nici cea mai mică schimbare. Problemele principiale mai trebuie discutate încă 8000 de ani! Nu s-a ajuns la nicio înțelegere. Aceasta nu din cauza noastră. Ei nu recunosc nici măcar existența unor „zone în litigiu“ (zonele, nu prea mari, cuprinse între frontierele considerate valabile de părți). Premierul Zhou Enlai a clarificat această chestiune în discuția de la aeroport, cu Kosâghin. După șase ani de tratative, nu s-a ajuns însă la nici un rezultat, nu s-a înregistrat nici un progres.

Situația internă a Chinei. Al patrulea cincinal va fi îndeplinit cu succes în acest an. În agricultură s-au înregistrat 13 ani consecutivi cu recolte bogate. După 1949, populația țării a crescut cu 60%; producția de cereale a crescut, în aceeași perioadă, de 2,4 ori, iar cea de bumbac de 5,7 ori.

Problemele hranei și îmbrăcăminte au fost rezolvate, în linii mari, pentru întreaga populație de 800 milioane de oameni a Chinei. S-a făcut și o anumită acumulare (limitată).

Anul acesta recolta de vară a fost bogată. Recolta de toamnă va fi influențată de inundațiile care au avut loc în provinciile Sichuan și Anhuei (suprafața afectată este

mai mare decât cea din România). Vom rezolva însă aceste probleme, biziundu-ne pe forțe proprii.

Tovarășii români nu trebuie să fie îngrijorați de soarta populației din zona sinistrată, deoarece au fost luate măsuri urgente, situația fiind, în linii generale, rezolvată. Statul a ajutat cu tractoare pentru a se semăna grâu. Astfel, pierderile vor putea fi recuperate integral o dată cu recolta de vară a anului viitor.

China are o populație numeroasă. Nivelul de viață este încă scăzut, deși după eliberare au avut loc schimbări mari.

În industrie, sarcinile de plan sunt îndeplinite corespunzător. Nu există încă o dezvoltare echilibrată a tuturor sectoarelor industriale. Cele mai multe greutatea le avem cu siderurgia. Cele 20 și ceva de milioane tone de oțel reprezintă mult prea puțin față de nevoile unei țări de mărimea Chinei. Această stare se datorează insuficienței de minereu de fier, electricitate, cărbune cocsificabil. Comitetul Central al P.C. Chinez a dat directive să fie remediată această stare de lucruri din siderurgie, rămasă în urma dezvoltării de ansamblu a economiei naționale.

Așa cum am mai spus și altădată, China este o țară fără datorii interne și externe, cu o piață prosperă și prețuri stabile la mărfuri. Noi nu suntem afectați de criza economică mondială.

Față de prieteni trebuie să spunem însă adevărul întreg: avem încă ceva datorii. Aceste datorii constau în ajutoarele promise de noi (și neonorate integral) tovarășilor vietnamezi, albanezi, coreeni, țărilor din lumea a treia (Zambia, Tanzania ș.a.). N-au fost realizate toate obiectivele la care ne-am angajat. Acestea sunt datorii internaționaliste și le vom îndeplini.

Deși dorința noastră de a ajuta pe prieteni e mare, nu avem forțe suficiente. Tovarășilor vietnamezi le-am oferit câteva zeci de miliarde de yuani și le-am promis construirea câtorva zeci de obiective industriale. Acum le suntem datori. Tovarășii vietnamezi v-au întrebat despre aceasta?

Ilie Verdeț: Nu.

Ji Dengguei: Actualmente elaborăm al cincilea plan cincinal și programul de dezvoltare în perspectivă. În limitele actualului secol (în următorii 25 de ani) vrem să transformăm China într-o țară avansată în industrie, agricultură, apărare, știință și tehnică. Credem că vom realiza acest lucru. Până atunci veți mai veni pe la noi.

Ilie Verdeț: Mai întâi veniți și dumneavoastră în România.

Ji Dengguei: Ne însuflețim reciproc. Fie ca țările noastre în curs de dezvoltare să ajungă din urmă țările dezvoltate. Noi avem un timp scurt pentru a realiza ceea ce au făcut alții în sute de ani.

Ilie Verdeț: După unele calcule aproximative, ceea ce a realizat România în 30 de ani de construcție în condițiile socialismului, dacă trebuia să realizeze în ritmul de dezvoltare a României din perioada interbelică, i-ar fi trebuit peste 120 ani.

Ji Dengguei: În anul eliberării, harta industrială a Chinei era albă: 80 mii tone de oțel (un combinat vechi rămas de la japonezi) și cca 10 tone de petrol! Acum am dezvoltat în asemenea măsură industria petrolieră încât am ajuns la nivelul Algeriei.

Pentru atingerea țelului de perspectivă ne bazăm pe învățătura președintelui Mao Zedong: „Să persistăm în construirea socialismului, să prevenim restaurarea capitalismului, să asigurăm ca țara noastră să nu-și schimbe culoarea“. Această lecție am primit-o de la Hrușciiov. El a fost profesorul nostru în sens negativ: o țară socialistă creată de Lenin a putut să o transforme într-o țară social-imperialistă.

Unele aspecte teoretice și ideologice. Aceste probleme reprezintă lucrul cel mai important pentru un comunist. Președintele Mao Zedong a lansat chemarea către întregul partid, armată, popor să studieze marxism-leninismul. Mao Zedong a spus: „De ce a subliniat Lenin exercitarea dictaturii proletariatului asupra burghezicii? Dacă problema dictaturii proletariatului nu este bine înțeleasă apare revizionismul!“

China este o țară socialistă în care însă mai persistă elemente ale dreptului burghez (salarizarea în opt trepte, schimbul de mărfuri, circulația monetară).

Aceste elemente nu sunt deosebite, în esență, de cele din capitalism. Singura deosebire constă în schimbarea caracterului proprietății. Dreptul burghez trebuie să fie limitat în condițiile dictaturii proletariatului deoarece, așa cum a spus Lenin: „Mica producție generează ceas de ceas și în proporție de masă capitalismul“. De aceea, este posibil ca în rândurile membrilor de partid, muncitorilor și funcționarilor de stat să apară stilul de viață burghez. Apar noi elemente burgheze. De exemplu, în Occident au circulat zvonuri că la Hangzhou fabricile sunt ocupate de armată. În realitate, este vorba de participarea militarilor la munca fizică în fabrici.

În fabrica pe care o veți vizita a fost un caz de delapidare a unei sume de 5000 yuani. Acest element a fost pedepsit de muncitori în conformitate cu legile. Am văzut și filmul românesc *Aventurile lui Babușcă*. Se vede că încă mai sunt hoți, delapidatori, speculanți.

Trebuie să studiem teoria, să luptăm împotriva revizionismului, să continuăm criticarea lui Confucius și Lin Biao și a romanului *Pe malul apei* (care face apologia capitulaționismului, adică a revizionismului). Aceste campanii au scopul unic al luptei împotriva revizionismului. Despre articolele de criticare a romanului *Pe malul apei* au apărut multe speculații în Occident. În realitate, acest roman a avut o mare influență asupra populației, fiind apreciat greșit o perioadă îndelungată. De fapt, acest roman face apologia spiritului capitular. Noi nu trebuie să privim romanul în mod izolat ci pornind de la constatarea că în socialism se mențin lupta de clasă, contradicțiile de clasă. Sarcina noastră, în etapa actuală, este de a critica revizionismul. Or, tendința de capitulare este tot o expresie a revizionismului.

Experiența U.R.S.S. (transformarea dintr-o țară socialistă într-una social-imperialistă, revizionistă) ne-a ridicat întrebarea: China va persista în socialism sau va permite restaurarea capitalismului?

Pornind de la învățătura lui Mao Zedong, de la linia generală a P.C. Chinez, trebuie să arătăm că marea revoluție culturală proletară, criticarea lui Lin Biao și a lui Confucius, mișcarea de studiere a dictaturii proletariatului, toate aceste campanii de critică și studii au un scop unic: „lupta împotriva revizionismului, persistarea în socialism preîntâmpinarea revizionismului, a restaurării capitalismului“. Dușmanii

de clasă pot născoci oricâte zvonuri doresc, noi mergem mai departe conform liniei partidului, a învățaturii lui Mao Zedong!

Ilie Verdeț: Partidul nostru se preocupă, de asemenea, foarte serios de problemele educației politice și ideologice, de reducerea decalajului dintre veniturile oamenilor muncii, de promovarea normelor eticii și echității socialiste în munca și comportarea comuniștilor, a întregului popor. De aceea, vă înțelegem preocupările dumneavoastră și am ascultat cu foarte mare atenție expunerea pe care ați făcut-o.

Ji Dengguei: Trebuie să acționăm pentru reducerea decalajului veniturilor, nu numai să aplicăm principiul fiecăruia după muncă.

Acum mă voi referi la întărirea prieteniei dintre partidele și țările noastre. Suntem bucuroși că ambele părți sunt de acord să intensifice și să întărească relațiile de prietenie dintre cele două partide, țări și popoare. Vom saluta cu multă bucurie delegația de activiști ai P.C.R. La rândul nostru, vom trimite o delegație a P.C. Chinez pentru schimb de experiență în România.

În ce privește problemele economice vă vom răspunde separat, înainte de plecarea delegației, deoarece până acum nu am putut avea răspunsul tovarășilor care se ocupă de aceste probleme.

Ilie Verdeț: Aș vrea să mă mai refer la următoarele: ați vorbit la partea internațională despre țările nealiniat. Știți că noi avem relații foarte bune cu aceste țări. Am fost invitați și am participat la conferința de la Lima și dorim să fim parteneri în această grupare de țări, a căror politică de dezvoltare independentă și de luptă contra inegalităților este și în interesul nostru. România este încă o țară în curs de dezvoltare cu un venit național de cca 900 dolari/loc. Și obiectivul nostru este de a ajunge în următorii 15-20 ani la nivelul țărilor dezvoltate și, aplicând politica partidului, vom reuși.

În final, vă mulțumesc foarte mult pentru expunerea făcută. A fost un schimb de păreri deschis, sincer, în spiritul stimei și respectului reciproc.

Ji Dengguei: Și tovarășul Kim Ir Sen ne-a spus că dorește ca R.P.D. Coreeană să participe la mișcarea țărilor nealiniat. Le-am spus că-i sprijinim. Suntem de acord și sprijinim, de asemenea, și politica dumneavoastră.

A.N.I.C., fond C.C. al P.C.R. – Secția Relații Externe, dosar 276/1975, f. 2-39.

September 6-7, 1975

Note regarding the Meeting between Ilie Verdeț, Member of the Executive Political Committee, Secretary of the Central Committee of Romanian Communist Party and Ji Denggui, Member of the Political Bureau of the Central Committee of the Chinese Communist Party, Vice Premier of the State Council

Participants:

On Romania's behalf: Gen. Gheorghe Gomoiu, member of the Central Committee of Romanian Communist Party, Deputy Defense Minister, secretary of the Superior Political Council of the Army; Vasile Șandru, deputy head of section within the Central Committee of Romanian Communist Party; Nicolae Gavrilescu, Romanian Socialist Republic's ambassador to People's Republic of China;

On China's behalf: Geng Biao, member of the Central Committee of the Chinese Communist Party, chief of the Foreign Relations Section of the Central Committee of the Chinese Communist Party, Guo Yufeng, member of the Central Committee, head of the organizational section of the Central Committee of the Chinese Communist Party; Zhang Xiangshan, deputy head of section within the Central Committee of the Chinese Communist Party; other party activists of the section for Romania.

Ji Denggui- declares the meeting open and asks the guest to begin.

In May this year we talked with Paul Niculescu Mizil, so the issues related to bilateral relations are known. With respect to the internal and external situation, these are continuously changing therefore we are interested in an exchange of views.

Ilie Verdeț exchanges pleasantries with his Chinese interlocutors.

Ji Denggui thanks for the greetings.

Ilie Verdeț: As we have been informed, we will get the chance to greet Premier Zhou Enlai personally.

Ji Denggui: Tomorrow, comrade Zhou Enlai will happily receive the Romanian delegation. Until then, we will go through the first part of the discussions.

Ilie Verdeț: The friendship and cooperation between our parties, countries and peoples are of great importance to us. This is the position of the Romanian state and party leadership. We are pleased with the development of our relations in all the domains. Our relations are based on the principles of equality, mutual respect and assistance, and can serve as an example for other countries. There are some problems that we must solve together, in order to develop our relations further; [here] I have in mind the successful fulfillment of the objectives we agreed upon. I will talk about this issue briefly when I refer to the bilateral relations.

Now I will refer to some aspects of our internal activities.

The socio-economic five-year plan is going well, the quotas for the 4 ½ plan are entirely fulfilled.

Ji Denggui: Did you fulfill the five-year plan in four years and a half?

Ilie Verdet: We have some counties and cooperatives that have fully met the quotas set in the five-year plan. Overall, regarding the economy, the five-year plan will be completed approximately two months earlier. The rate of industrial growth in Romania is around 14% this year as well. This will be the annual average rate of growth for the entire five-year plan.

Ji Denggui: It's a high rate, it indicates fast growth.

Ilie Verdet: It's a reflection of the level from which we have started.

Ji Denggui: The Romanian economy seems to grow at a faster pace than ours, especially in terms of industrial development.

Ilie Verdet: I don't know. Regarding agriculture, in the [past] five years the growth rate has also been steady, but because of difficulties created by the weather we could not fulfill all the tasks.

Ji Denggui: What is the annual average growth rate?

Ilie Verdet: 4-5%.

Ji Denggui: It is the same for us.

Ilie Verdet: Compared to the last five years plan, the average growth rate for this year is 30% higher than last year's. This is a good result considering the circumstances, but it does not match the material and financial resources we put into agriculture. This year's floods negatively influenced the situation in agriculture.

Ji Denggui: These are temporary hardships.

Ilie Verdet: Yes. We had to mobilize the working class, the army, the whole country in order to keep up with the calamities that affected the agriculture as well as the industry. Through the measures we took, now all factories work normally, the communication infrastructure has been restored (at least temporarily). We have successfully passed a hard exam that proved how strong the party is and how effective its mobilizing abilities can be. Our working class promised to overcome all the losses before the end of the year. For the future, we drew up a big plan to build dams, defend the cities, etc. to avoid suffering any losses after similar calamities. Based on the conclusions drawn about the effects on the supply side, severe economic measures have been taken and industrial expenditures have been rationalized in order to fulfill all the tasks.

Ji Denggui: From what I know, the surface affected by the floods is around 800,000 hectares.

Ilie Verdet: Yes, this surface was affected the most. However, other surfaces had also been affected but we do not want to exaggerate.

Ji Denggui: Had any industrial plants and railways been affected?

Ilie Verdet: Over 240 plants, over 200km of railways, over 200 km of roads, power grids, etc.

Ji Denggui: We must be ready to prevent natural calamities. Our motto is: "be ready for war, prevent natural calamities". This year in February we had a big earthquake,

and floods this summer. We must always be ready, the state has to have the necessary grain supplies.

Ilie Verdet: That's right; the state must have supplies, the population has to be mobilized. This is why we established the above mentioned measures.

Regarding the future socio-economic development for the next five-year plan, we forecast a growth rate of around 10-11% in industry. For industry, agriculture, and all other sectors we will allocate an average of 33% annually from the national budget. Our party believes that we first have to rely on our own forces, on using the natural and human resources rationally. We will promote a policy that will emphasize long term efficiency, taking into account, however, the immediate needs of the population in order to increase their living standards. We're improving the industry to satisfy the needs of the population, and also, to guarantee our national and state sovereignty. This, especially, while we are building socialism in all its dimensions. You can understand this things well, I don't have to explain myself.

We give great attention to the fair allotment of production forces throughout the whole territory. This way we ensure that all counties are developed uniformly, [offering] a decent living standard, the assertion of the working class, and full rights for all citizens. Our party is concerned with strengthening the party, its role as a leader in all spheres of activity. We are trying to combine the party's activity with that of the state bodies so that the party will always work from within, and not from the outside of these bodies, which meant to apply the party's policies. We are also concerned with the education of the working class in the spirit of socialism, the spirit of international socialism, of morals, ethics and equity. This is an important part of our party's policies, which aim to build a multilaterally developed socialist society. These are, briefly, some aspects regarding our internal preoccupations. We can now answer questions if there are any.

Ji Denggui: In general, we know each other's preoccupations well.

Ilie Verdet: The better we will know each other, the better we will get along with each other and we will achieve great results. At the moment we are preparing a party delegation supposed to study your experience in irrigations. We have great hope in the mission of this delegation.

Ji Denggui: We have some experience, but you have to remember that we have also had our failures (a dam broke down recently).

Ilie Verdet: We can also learn from this experience, but this particular one does not impact on your overall experience. We had similar accidents. I will move on to informing you about some international problems; first of all about some aspects of our activity in Comecon.

In general our exchanges with the members of Comecon work in accordance with the agreements we signed. The [centripetal] integrationist tendencies are strongly maintained. Considering the fact that lately they have strengthened, we are anticipating some difficulties in the future. Through some initiatives, conferences, etc., a total economic integration is pursued, which brings along the decrease and then annihilation of the role of national bodies.

Ji Denggui: By how much did the price of crude rise?

Ilie Verdet: In Comecon the rise [in the price of crude] was not so big- a bit more than double.

Ji Denggui: It is very generous of you not to consider this a big spike.

Ilie Verdet: Yes, because the situation could be worse.

Ji Denggui: What other fuels increased their prices?

Ilie Verdet: Integrationist tendencies are obvious especially on the USSR's behalf. We are coordinating our plans in accordance with these countries but we did not get to seal the long term agreement for 76-80, except with Bulgaria and Hungary. For the 1976-1980 five year plan, we could not agree on a raise bigger than 30-40% with the USSR. Of course, it is everyone's right to decide, but the way they think is important.

Ji Denggui: Romanian comrades decide their own politics, which cannot be done by the Czechs Hungarians and the others.

Ilie Verdet: They can, but they do not want to.

Ji Denggui: If they want independence, they will send them [the Czechs, the Hungarians] an army.

Ilie Verdet: There has been a meeting in July in Budapest, and now the experts are working towards organizing a high level meeting in the fall. The topic is in our language- "deepening the collaboration" and in theirs "deepening the integration". In the Soviets' view, which is shared by the others, some of the scheduled measures trespass the provisions stipulated in Comecon's statute. For instance, planning is meant to be done in only one place (Moscow). There are some provisions regarding the delivery of raw materials, not through clearing but through other methods (investments made on the USSR's territory), prices inspired by the current global situation, and so on. In general, it is said that the process of the Comecon countries coming closer together is based on the objective tendency of internationalizing the production and entire social life, and the superior form of internationalizing production is represented by the socialist economic integration, which is organically jointed with deepened coordination of political activities.

Ji Denggui: Everything must be done their way. The method used with Egypt, India, Vietnam and others is also a sort of integration.

Ilie Verdet: I am not aware of that but in our region that is the way it is.

Ji Denggui: Mongolia cannot stand this integration. The Soviets tried to integrate us as well. Khrushchev wanted a joint maritime fleet and a long wave radio station. We then cursed them and they gave up.

Ilie Verdet: Our position in Budapest, as well as at the meeting of the experts in Moscow, starts with the fact that Romania has to make a big effort in order to decrease the [development] gap [with the other socialist countries] in the next 10-15 years. We took into consideration the problem of joint efforts to develop all the countries with a lower level of development, in order to have true fraternal cooperation. We suggested that we should help developing the production of machinery and tools needed by the [other] members [of Comecon] through some long term programs. Considering the need for raw materials, actions of prospecting and exploitation of the resources should be put forward, with the participation of interested states.

Romania agrees to have some manufacturing, machine building, and other industrial units built on its territory to satisfy everyone's interest, which would be an actual step toward overcoming the development gap, and would also be an example of equal cooperation between the socialist countries.

We support the idea that new bodies should be headquartered in different countries, not only in Moscow, and their leadership should be held through rotation and by applying the interest and consensus principle.

At the beginning our ideas were not taken into consideration, the others agreeing with the Soviets. Later on, it was agreed that [our ideas] should be included separately and discussed.

The Soviet Union is forcing the integration process and we are anticipating some difficulties. It is hard for Romania to sign a document such as the one put forward by the Soviets. In this context we asked if you could assure larger quantities of coking coal, because there is no chance for an increase from the other socialist countries.

For the other raw materials we have new agreements with the developing countries, but for coking coal we do not. This is a commercial proposal based on the exchange of goods, not a [form of] nonrefundable aid.

Ji Denggui: Comrade Paul Niculescu-Mizil and the Ambassador N. Gavrilescu also raised this problem.

Ilie Verdet: I know. I just wanted to explain the context of the problem. I do not wish to give any numbers. Regarding European security, you already know how things went.

Ji Denggui: We are calling it the conference for European insecurity.

Ilie Verdet: Our starting point is the fact that in the current conditions all countries have the right to develop as they wish. There is an encouraging perspective for a policy based on equality, mutual advantage, giving up force and threat in the relationships between states.

In the two phases some progresses regarding the democratization of relationships and consensus were made. The discussions did not follow a block to block approach.

We are not trying to create false hopes. In the speech delivered by N. Ceausescu it was clear that we should not relish the results, and the convened principles have to be applied. The results were achieved not only thanks to the governments' or blocs' activities but also to the battle of the public opinion, of the masses that have to stay alert because the elements of the Cold War have not yet disappeared (armies, use of force, antagonistic blocs, etc.). Therefore, we are for general disarmament, especially nuclear. In order to achieve this we need a permanent body.

Ji Denggui: Do you think disarmament is possible? Since the discussions about disarmament became more abundant, have armies become smaller or bigger? It was agreed that at Vladivostok there was a huge accomplishment. Asking Kissinger if the disarmament is possible, he replied that everything is a blank piece of paper that can be ripped off anytime.

Ilie Verdet: History proves that many treaties remained just blank pieces of paper.

Ji Denggui: Nixon and Kissinger were being honest when they said that "It's not about nuclear disarmament but about the nuclear arms race."

Ilie Verdet: A group of American congressmen, who had visited Romania recently, met up with N. Ceausescu, who told them that the disarmament agreements existent until this point are actually arming agreements controlled by the big ones.

Ji Denggui: He was perfectly right.

Ilie Verdet: The nonproliferation treaty is not applicable; many countries already have the potential to make nuclear bombs. Plus, there are other weapons as destructive as the nuclear ones and much cheaper (chemical weapons, and so on). The public opinion is neglected, and so are small and medium countries and the power of the masses that can and must prove that actual steps have to be taken (withdraw troops and eliminate foreign military bases). A political perspective, a goal must be shown to the masses. This is the only way we can exclude force out of international relations.

In the context of European security we are preoccupied with the Balkans. We see the whole situation in a good light. We have good contacts with Greece, Turkey, Bulgaria and Yugoslavia. Karamanlis aims to organize a get-together of the Deputy Minister for Planning. Demirel agreed. There are perspectives for a better cooperation.

Regarding Cyprus, we are in favor of respecting the independence, sovereignty, integrity of the state and peaceful coexistence of both communities.

As for the Middle East, we have an active position supporting the political resolution of issues. Armed conflict in this area endangers peace in Europe and in the whole world. The Israeli-Egyptian temporary agreement is a good step and it was achieved through negotiation not force. Just one step is needed to organize a context for strengthening the peace and total resolution of the problem.

Ji Denggui: What was the position of the USSR?

Ilie Verdet: I heard about Sadat's reaction to the Soviet position. At the extraordinary session of the United Nations General Assembly, Romania released a document regarding "Romanian Socialist Republic's position regarding the creation of a new international economic order" that entailed:

- reducing military expenditures by 10% (compared to 1975), especially for those [countries] who are heavily armed; half of the amount saved should be used to create a development fund administrated by the UN and should be dedicated to offering loans and assistance to developing countries with a national GDP per capita lower than 200 dollars and that allocate through long term programs (10-15 years) around 25% from its national income toward social and economic development;

- establishing a fund of cereals through contribution, especially the contribution of developed countries, in order to help the developing ones;

- creating an international scholarships fund administrated by UNESCO to train personnel necessary to the developing countries;

- the United Nations should come up with the principles for a new international economic order;

These suggestions aimed to encourage the actual start of solving the development problem.

Ji Denggui: The measures adopted by the Soviets and Americans focus on increasing the military budgets.

Ilie Verdet: It is necessary for small and medium-sized countries to push the UN to solve these very important problems.

Ji Denggui: In reality things are like this: the American military budget increases continuously. So does the Soviet one. They're doing exactly what their populations don't want them to do.

Ilie Verdet: This is why we are coming with actual proposals.

Ji Denggui: We do not have faith in this; this is impossible to achieve.

Ilie Verdet: We have to mobilize the nations, give them a perspective, a real objective to fight for; of course, is not a short term problem.

Ji Denggui: Why are they increasing their military budgets and war readiness day by day?

Ilie Verdet: Certainly not for defense.

Regarding Ford's visit to Romania, you have already been informed. I am only going to mention 2 aspects:

1. We received the Most Favored Nation clause; which means only that our exports will not be discriminated against anymore but it does not represent any particular advantage for Romania;

2. Judging by our discussions, we got the impression that the USA is aiming to solve the conflict in the Middle East politically. We also think that Israel has a more realistic view of these problems.

Ji Denggui: There is a chance Ford will visit China this year; the Americans requested [the visit] and we agreed. We can discuss with them, whether we will reach an agreement or not.

Ilie Verdet: Regarding the conference of the communist parties in Europe. Nothing is new. There were also some meetings of the working groups, in July, but no progress was made. The projects presented by the Socialist Unity Party of Germany and the Communist Party of the Soviet Union were rejected by a couple of parties, that refuse to accept any views that do not match their programs. This reflects a positive evolution in the communist movement in Europe. In this context, we think that a more active representation of the Chinese Communist Party will be useful for its relationship with European communist parties.

Ji Denggui: Can the Socialist Unity Party of Germany, since it put together the draft, answer why Germany was divided? If Marx and Engels were alive, would they agree with the way things are today?

Ilie Verdeț: Regarding bilateral relations, we appreciate positively the results we have so far. We want our exchanges to double in the next 5 years, a faster development of Chinese -Romanian economic relations. For this we suggest:

- a. Establish the level of representation in the joint trade commission (we want it to be as representative as possible);
- b. Broaden the list of products included in our bilateral exchanges;
- c. Establish the volume and list of the goods for 1976 and get to signing contracts as soon as possible;
- d. Start the reciprocal delivery of machines and installations outside of the credit line, through clearing. Come up with a program in this respect;
- e. We want to continuously develop the relationships between our parties.

Geng Biao: In October this year we will send a delegation to Romania.

Ji Denggui: Thank you comrade Verdeț for the report on the internal and external politics of Romania.

Tomorrow we will continue with a report on China's position on the international problems.

September 7, 1975
(continuation of the meeting)

Ji Denggui thanked again for the greetings sent by Ceausescu and the other Romanian party leaders to Mao, Enlai and the other Chinese leaders.

He emphasized the fact that the open exchange of opinions between the leaders of the two countries is contributing to the strengthening of the friendship between the two parties and nations, and to getting to know each other better.

I barely got back from the areas affected by the floods when I was asked by the party's leadership to receive the Romanian governmental and party delegation. I have read the transcripts of the discussions between Li Xiannian and Paul Niculescu-Mizil from May. At that time, they exchanged opinions about international and internal problems, and on the friendship between our countries.

We just listened to Verdeț's report, for which we are grateful.

I also have some things to say about the problems you underlined, we will have a friendly discussion, an exchange of opinions.

On the subject of the international situation, our points of view are known to the Romanian comrades. When we characterize the international situation we say that "under the sky there is a big mess and the situation seems excellent". The fundamental contradictions in the world are continuously sharpening, the revolutionary and war factors are increasing.

This is the general opinion, which we lay out clearly both in front of our friends and

internally, at the Peoples National Assembly, and at the international level, at the United Nations. On the other hand, there are third world countries that strengthen their forces, after the Second World War the Asian, African, and Latin American nations became more and more conscious. The nations of Indochina defeated American imperialism, even though they sent 500,000 soldiers to Vietnam, who joined the 1 million soldiers from the South Vietnamese army. This whole army (1.5 million people) was defeated by the Vietnamese people's liberation forces.

In Cambodia, the Americans intervened but after 5 years they were defeated again. As it was shown in the speech delivered by the Chinese government in September in honor of Prince Sihanouk "Cambodia proved that a small country can defeat a big power, a weak state can defeat a strong state".

The victory of the nations of Indochina proves that the phrase "states want independence, nations want freedom, the peoples want revolution" summarizes an irresistible current of contemporary history. The times when imperialism, social-imperialism, the two superpowers could do whatever they pleased, has ended.

The victory of the nations in Indochina represents a catalyst for the progress of the revolution in third world nations, especially for those in South East Asia (Burma, Philippines, Malaysia, Thailand, and Indonesia). In these places the armed battles have intensified lately. The governments of these countries asked, one by one, to establish relationships with our country.

So, on the one hand, we support the battles of the communist parties in these countries and on the other hand we establish diplomatic relations with their governments. When Prime Minister Razak of Malaysia came to visit, he asked, if possible, if we could stop supporting the communist party; we said that we will keep supporting it. Then he proposed to stop saying that we have relations with their communist party. Chairman Mao stated clearly that we had, we have and we will have relations with their communist party. What kind of revolutionary communist party is a communist party if it doesn't support other communist parties? Given this situation they still had to establish diplomatic relations with us; we agreed to say in the joint communiques that we are not intruding in their internal affairs.

However, it is Razak's merit that he helped the others understand our point of view. China's South East Asian partners understood apparently that "the relationships between parties" and "state-to-state" are two separate things. This made the Prime Minister of Thailand declare in Hong Kong, on the way to Beijing, that he understands the difference between party-to-party relations and state-to-state relations.

Ilie Verdet: You noticed that Ceausescu, during his visits to some Asian, African and Latin American countries, also met the leaders of communist parties there, even though he went on those visits as a state leader.

Ji Denggui: Every year, the national day of the People's Republic of China is attended by delegations of the communist parties from Burma, Thailand, etc.

Our aim is to support the revolution of other peoples, but we will not subordinate their revolution to our foreign policy.

The Soviet-American dispute. The two rival superpowers compete over each corner of the world. China considers that the thrust of this competition resides in Europe (including its peripheral areas: Middle East, Mediterranean, Balkans, and the Persian Gulf). The situation in Cyprus, the chaos [caused by the] fall of the Prime Minister of Portugal, the "shuttle diplomacy" undertaken by Kissinger in the Middle East, and the

Israeli-Egyptian agreement are nothing but manifestations of the bitter fight between the two superpowers.

The normal result of this fight will one day be war. As a consequence, we do not trust concepts such as "detente", "peace of a generation", "the long peace", [and] "the irreversible course of detente" and so on. On the contrary, we think that the threat of war is increasing. We explained to all of our European friends (French, German, Belgian, British, and so on) our point of view: war is unavoidable, we must prepare ourselves to fight against an aggression war. A large number of them accepted our view. It is certain that war will not be started by nations such as the Chinese and Romanians. War does not depend on the subjective will of the people, because as Lenin said: imperialism means war, the existence of imperialism maintains the imminent threat of war. If no measures are taken, the peoples can suffer.

This has hitherto been our point of view regarding the international situation as a whole.

Yesterday, you talked about disarmament, European security, the Middle East and integration in Comecon.

I will put forward some opinions, to make a friendly exchange of views.

Regarding the problem of disarmament, our view is that: "every day they talk about disarming, but the everyday the arms race intensifies". The Soviets talked at some point cutting military expenditures (by 10%) to help developing countries. At some point they gave up this idea.

A Marxist must take reality into account. In reality, military expenditures are continuously rising.

The military expenses of the two superpowers:

USSR- 1973- 85 billion dollars
1974- 96 billion dollars

USA- 1974- 85.3 billion dollars
1975/76- 94 billion dollars (or 105 billion, according to a declaration given by the Secretary of State for Defense)

This table shows that there is no decrease in military expenditures but an increase.

Ceausescu's statement is fair "until now, the agreements regarding disarmament proved to be agreements between the big ones to control the armament of others".

Cutting military expenditures and pursuing disarmament are hoaxes meant to determine the peoples give up the fight against imperialism and hegemony. They are seeking to trick third world countries into making them hope for disarmament and detente.

That is why we do not believe in notions such as lasting peace, detente, reducing military expenditure, etc.

The fact that we make these statements public made some people name us warriors. In fact, our starting point is the objective analysis of reality and the desire to tell

people the truth. The fact is that we never conquered others' territories and we do not wish to become hegemons. That is why, we even declared so, if one day China becomes a superpower, we agree and we will salute the nations of the world, together with the Chinese people, to overthrow the Chinese hegemonic power.

The Middle East. Regardless of the methods we are talking about (all-or-nothing solution, proposed by the Soviets, or the "step by step" solution, proposed by the Americans), the two superpowers want the solution of this problem to rest in their own hands. Both superpowers are aiming to perpetuate the "neither peace nor war" state of affairs. The situation in the Middle East proves that the Americans, after their withdrawal from Indochina, intensified the dispute with the Soviets in Europe (including the peripheral areas). The temporary agreement over Sinai is just a product of this dispute.

The problem of the Middle East cannot be solved if the two superpowers keep intruding, aiming actually to gain huge profits through armament businesses, not to solve the conflict.

The problem will be solved when the states in the region will fight together against the superpowers. The fighting desire of the Arab peoples against imperialism and Zionism is unyielding. The Arab-Israeli contradictions cannot be solved yet. The dispute over the Middle East between the two superpowers only brings strain and agitation to the region. The factors that would cause war are intensifying. Even Rabin declared that in the Middle East there is no detente".

The European conference. We name it "conference for European insecurity". It brought some agreements and the Soviet Union proved to be very active in underlining its own importance. The Western press categorized the final documents as being "plain papers". Even the British Minister of Foreign Affairs stated that "this conference wasn't meant to lead to the reduction of even one soldier in Europe". This is why we agree with you that "we shouldn't have any illusions".

Many agreements were sealed in the period preceding the Second World War. There were many agreements reached between us and the Soviets [back then]; they, however, breach and break them whenever they feel like it is necessary. The Soviets and the Americans used the Conference on Security and Cooperation in Europe to trick some states in Europe, to cover their eyes. None of the actual problems have been solved, everything continues like it used to in the past: increasing stockpiles, increasing military expenditures, [continuing] the nuclear arms race. The Americans themselves acknowledge that "the 5 baskets are empty".

When we asked Kissinger about the settlements in Vladivostok, he replied: "it's a blank paper". It is not about limiting the armaments but about the arms race.

You held a conference for security. Here in Asia, [they] talk about a so called Asian collective security system. This is a result of the fight between the USA and the USSR for hegemony over the Pacific, meant to divide and conquer Asian countries. This "boon" comes, probably, from the conference on European security.

From all the Asian countries, only one or two responded positively to this initiative. Only external Mongolia publicly manifested its agreement (having foreign troops on its territory, they cannot express their opinions freely). Otherwise, only the Indians expressed some doubt.

Some said the so called Asian security system might be aimed at encircling China. We are not excluding this possibility but we do not fear either way. The 1 million Soviet military men (1/4 of their army) were massed at the border with China. The rest of

three quarters are at your borders. In fact, for a country like China, what is 1 million or 2 million people? If they want to fight, they are welcome to do so. We are already prepared to fight for 10 or even 20 years. Our motto is "dig shelters, store grain, and stand up to hegemony". In respect to the USSR, the tactic is "make noise in the East to attack the West". They place Europe as main subject of the dispute.

Comecon integration. Through this integration, the Soviets are aiming to control and rob the others. The others have to act accordingly to the Soviet baton.

The Romanian Communist Party, starting with Ceausescu, does not accept this policy. This is why the Chinese Communist Party values the Romanian revolutionary spirit very highly in the fight against imperialism, hegemony, for defending independence and state sovereignty.

We trust that, one day, the peoples subordinated to the USSR today, will rise. Is it possible that a country can tolerate another's troops on its territory throughout a whole generation's time? In Czechoslovakia they said that they've been invited, but the truth is known. You can actually understand what the Comecon integration means better than we do.

You informed us about Ford's visit to Romania. I am letting you know that Ford will visit China this year, after Kissinger requested this last year. We replied affirmatively, accepting the visit, whether any agreement will be reached or not. We do not know yet what Ford wishes to discuss. The Romanian comrades know that the key problem for normalizing relations between the US and China is Taiwan. In the Shanghai Communiqué it is stated that there is only one China.

Our requirements for completely normalizing relations with the United States are:

1. The US must end its relations with Taiwan;
2. The withdrawal of American troops;
3. Cancelling the security treaty between Taiwan and the USA.

In other words: we want the normalization of the relations with the US to follow the procedure used in the case of Japan. Sino-Japanese relations are good in general. We encountered some difficulties when discussing the friendship and peace treaty. When Tanaka, the Japanese Prime Minister, came to visit, we made public a statement, whose 7th article shows that "Sino-Japanese relations are not targeted against other countries. The two countries do not aim for hegemony in the Pacific and are against other countries or groups who try to install hegemony in this area". Miki, the current Prime Minister of Japan, does not want this article to become a clause of the friendship treaty. The Chinese part does not accept a step back from the statement sealed when Tanaka visited. Regarding Miki, he is afraid of the Soviets, refusing to include the above mentioned clause in the treaty.

Ilie Verdet: Only the Soviets are interested, or the USA as well?

Ji Denggui: At Nixon's request, that clause was included in the Shanghai Communiqué. In addition to the fear of the Soviets' reaction, in Japan there are also militarist pro-Taiwanese forces, who are hostile towards the Sino-Japanese treaty. The fact that the Soviets are putting pressure on Japan so that it does not accept the clause on rejecting hegemony, proves that [the Soviets] are pursuing hegemony in the area. We told the Japanese "do you still truly want the 4 islands or not?". In fact, the hegemony clause is favorable to Japan. Until now, the Japanese made some formal gestures signaling that they will accept the clause. We shall see what they will do in the future. Nothing has changed in Sino-Soviet relations. The main issues have

to be further discussed for another 8000 years! No agreement has been reached. And that is not our fault. They do not want to acknowledge even the existence of the disputed areas (the rather small areas between the borders considered variable by both parties). Premier Enlai clarified this issue in his discussion with Kosygin on the airport [in 1969]. After 6 years of negotiations we still do not have a result or even progress.

The internal state of affairs in China. The fourth five-year plan will be successfully completed this year. In agriculture we have had rich harvests for 13 years in a row. After 1949, the population of the country raised by 60%, in the same period of time, the production of grain increased 2.4 times, and [that of] cotton 5.7 times.

The clothing and food problems are broadly solved for the whole population of china (800 million). We also have a limited accumulation.

This year the summer harvest was rich. The autumn harvest will be influenced by the floods that occurred in Sichuan and Anhui (the affected surface is larger than the one in Romania). However, we will solve this problem counting on our own resources.

The Romanian comrades should not worry about the fate of the population in the affected areas, because urgent measures have been taken, and generally speaking the situation is solved. The state helped with tractors to plant wheat. In this way, losses will be fully recovered by the summer harvest.

Hine has a big population. The living standard is still low, even if after the liberation big changes took place.

In industry, the targets are fulfilled accordingly. We do not have a balanced development of all industrial sectors. The biggest difficulties encountered are in ferrous metallurgy. The 20 something million tons of iron are not enough for a country the size of China. This is due to the insufficient resources of steel, electricity and coking coal. The Central Committee of the Chinese Communist Party gave directions to improve this situation in ferrous metallurgy, left behind the overall development of national economy.

As I have said before, China is a country with no internal or external debts, with a prosperous market and stable prices for goods. We are not affected by the global economic crisis.

We have to tell our friends the whole truth: we still have some debts. These debts basically encompass assistance promised by us (and completely undelivered so far) to the Vietnamese, Albanian, Korean comrades and all the third world countries (Zambia, Tanzania, and so on). We have not accomplished everything we signed up for. These are our internationalist duties and we will fulfill them.

Even though our desire to help friends is big, we do not have enough strength to do so. We offered the Vietnamese comrades a couple billions of yens and promised them that we will build a few dozen industrial plants. Now we owe them. Did the Vietnamese comrades ask you about this?

Ilie Verdet: No.

Ji Denggui: At the moment we are working on the fifth five-year plan and the long-term economic development program. Towards the end of the century (in the next 25 years) we want to transform China into a country that is advanced in industry, agriculture, defense, science and technology. We think will manage to

achieve this. But you will visit us by then.

Ilie Verdet: First you should come to Romania.

Ji Denggui: We are enlivening each other. May our developing countries catch up with the developed ones? We have a short time to achieve what others have achieved in hundreds of years.

Ilie Verdet: Considering some approximate calculations, what Romania achieved in 30 years of building during socialism, if it had had to achieve it during the interwar period, it would have taken it 120 years.

Ji Denggui: In the year of liberation, the industrial map of China was blank: 80,000 tons of iron (an old production unit left by the Japanese) and around 100 tons of petrol! Now we have developed the petrol industry to such an extent that we reached Algeria's level.

In order to achieve our long-term goal we rely on the teaching of Chairman Mao Zedong: "Let's persist in building socialism, prevent the restoration of capitalism, and make sure that our country will not change its color". I learnt this lesson from Khrushchev. He was our teacher in a negative sense: he managed to transform a socialist country built by Lenin into a social-imperialist country.

Some theoretical and ideological aspects. These are the most important things for a communist. Chairman Mao Zedong launched the calling to study Marxism-Leninism to the whole party, army, and the [Chinese] people. Mao said: "Why did Lenin emphasize the practice of the proletariat" dictatorship over the bourgeoisie? If the proletariat's dictatorship is misunderstood, revisionism emerges!"

China is a socialist country where some elements of bourgeois law are still persisting (remuneration in eight stages, trade, and monetary circulation).

These bourgeois elements are not essentially different from the capitalist ones. The only difference is the changed character of property. The bourgeois law has to be limited in a proletarian dictatorship because, just as Lenin said: "Small production generates Capitalism time after time and in massive proportions". This is why it is possible for party members, workers and civil servants to have a bourgeois life style. New bourgeois elements appear. For instance, in the West there are rumors that the Hangzhou factories are occupied by the army. In reality, the military is helping with work in the factories.

In the factory you will visit, we had a case of embezzlement involving 5,000 yens. This element was punished by workers according to the law. We even saw the Romanian movie Babusca's adventures. It is obvious that there still are thieves, embezzlers, speculators.

We have to study the theory, fight against revisionism, and continue criticizing Confucius, Lin Biao and the novel On the shore (that excuses revisionism). These campaigns are aimed at fighting revisionism. In the West there are many speculations regarding the articles critiquing the On the shore novel. In reality, this novel had a big influence on the people, being misunderstood for a long period of time. In fact this novel excuses the defeatist spirit. When looking at this novel we have to bear in mind the fact that in socialism there is still class struggle and [there are] class antagonisms. Our duty at the moment is to criticize revisionism. Thus, defeatist tendencies are also a form of revisionism.

The USSR experience (the transformation of a socialist country into a social imperialist country) made us wonder: Will china stay socialist or will it allow the reconstruction of the capitalism?

Starting with the teachings of Mao, with the general line of the Chinese Communist Party, we must show that the great proletarian cultural revolution, the criticism of Lin Biao and Confucius, the study of the proletarian dictatorship, all these critical campaigns of critique have one single aim: " the fight against revisionism, [maintaining] socialism, preventing revisionism [and] the restoration of capitalism". The class enemies can come up with as many rumors as they wish, we will keep walking according to the party line, [armed with] with Mao's teachings.

Ilie Verdet: Our party is also seriously preoccupied with the political and ideological education, with reducing the workers' income differences, promoting the ethical norms and socialist equity at work and in the behavior of communists, of the entire people. This is why we can understand your concerns and we listened to you very carefully.

Ji Denggui: We must act towards reducing the income gap, not only towards applying the principle "to each according to his contribution".

Now I will refer to the consolidation of the friendship between our parties and countries. We are pleased that both parties agree to intensify and strengthen the friendship between the two parties, countries, and peoples. We will happily salute the Romanian Communist Party activists' delegation. In return, we will send to Romania a Chinese Communist Party delegation for an exchange.

Regarding the economic problems we will give you a separate response, before your delegation leaves, because by now we did not manage to get an answer from the comrades that are in charge of these problems.

Ilie Verdet: I would like to make reference to the following: when you talked about international matters, you mentioned the non-aligned countries. You know that we have very good relations with these countries. We were even invited and we participated in the conference in Lima and we would like to be partners with this group of countries, whose policies focused on independent development and struggle against inequalities are in our interest too. Romania is still a developing country with a GDP/capita around 900 dollars. Our aim is to catch up in the next 15-20 years with the developed countries and, by applying our party's policies, we will manage to do it.

Finally, thank you very much for your briefing. It was an open and honest exchange of opinions, in accordance with our mutual esteem and respect.

Ji Denggui: Comrade Kim Il Sung also told us that he wishes that the DPRK would participate in the non-aligned countries' movement. We told them that they have our support. We also agree and support your policies.

ANIC, CC RCP, Foreign Relations, Folder 274/1975, 2-39.